

Provinciale Staten van Zeeland
T.a.v. de voorzitter

Onderwerp	Zaaknummer	Behandeld door	Verzonden
Convenant reductie ammoniak transporten Westerschelde	22178		

Middelburg, 23 november 2021

Geachte voorzitter,

Hierbij bieden wij u ter informatie het rapport aan van de evaluatie van het convenant ammoniak transporten.

Aanleiding

Begin jaren 2000 waren er diverse problemen in Nederland op het gebied van externe veiligheid waarvoor een oplossing moest worden gevonden. Een belangrijke aanleiding was de vuurwerkramp in Enschede in 2000, waardoor er meer aandacht kwam voor veiligheid in de omgeving ten gevolge van bedrijfsactiviteiten. Het ministerie van Volksgezondheid, Ruimtelijke Ordening en Milieu heeft vervolgens een aantal Ketenstudies uitgevoerd naar de externe veiligheidsaspecten van opslag en transport van LPG, Chloor en Ammoniak.

Yara Sluiskil produceert ammoniak ten behoeve van de productie van meststoffen en industriële producten. In 2007 kon Yara circa 70% van het geproduceerde ammoniak intern in Sluiskil verwerken. Het overschot (gemiddeld 550.000 ton per jaar) werd verkocht en per zeeschip getransporteerd. In Sluiskil en langs de Westerschelde leidde dit tot risico's op het gebied van externe veiligheid.

Gedeputeerde staten en de toenmalige minister van VROM wilden daarom gezamenlijk de veiligheidssituatie in Sluiskil en langs de Westerschelde verbeteren. Dit wilde men bereiken door aanvullende verwerking van ammoniak in Sluiskil mogelijk te maken en zo een vermindering van het vervoer van ammoniak over de Westerschelde te realiseren.

In 2007 is om die reden een convenant afgesloten tussen het Ministerie van VROM, Yara Sluiskil en Provincie Zeeland waarmee een structurele bijdrage werd beoogd aan het verminderen of beëindigen van het zeetransport van ammoniak over de Westerschelde.

Einddatum en verlenging van convenant

Op 31 december 2020 zou het convenant ten einde komen, maar deze einddatum is met 1 jaar verlengd tot eind 2021, om ruimte te creëren voor een eind-evaluatie. In opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft Antea deze evaluatie uitgevoerd. Bijgevoegd treft u het rapport hiervan aan.

Bevindingen Evaluatie

In het convenant zijn financiële afspraken vastgelegd. Daarbij is aangegeven dat Yara financieel verantwoordelijk is voor de benodigde investeringen voor de extra verwerking op de locatie en andere investeringen in de toekomst. Daarnaast is er sprake van vermogensschade en incidentele bedrijfsschade voor Yara als gevolg van de vermindering van het aantal transporten. Hiervoor is in het convenant een financiële compensatie overeengekomen dat de Minister aan Yara heeft uitgekeerd.

Yara heeft in de convenantperiode nieuwe ureumfabrieken (Ureum-7 en Ureum-8) en nieuwe opslag en verlaadfaciliteiten gerealiseerd met een investeringsomvang van ca. €700 miljoen. Deze investeringen van Yara hebben er toe geleid dat de verwerkingscapaciteit voor ammoniak in Sluiskil sterk is toegenomen. In de convenantperiode is een vermindering van het transport van ammoniak per zeeschip bereikt van 440.000-490.000 ton per jaar.

Provincie Zeeland heeft in de convenantperiode de vergunningen van Yara aangepast, waarmee de overslag en het aantal transporten van ammoniak is beperkt en passend is gemaakt op de nieuwe situatie.

Om de continue bedrijfsvoering te garanderen, is nu ook import van ammoniak nodig. Dit is een nieuwe ontwikkeling in het vervoer van ammoniak op de Westerschelde die bij het afsluiten van het convenant in 2007 nog niet werd voorzien. Ondanks deze omslag, acteert Yara nog binnen de vergunde (lagere) aantallen voor transporten. Het resterende transport is veiliger geworden door inzet van moderne, dubbelwandige zeeschepen, aanvaringsbestendige binnenvaartschepen en aanpassingen van installaties en procedures.

Hoewel het niet gelukt is om de ammoniak transporten volledig te beëindigen, concludeert Antea dat de beoogde maatschappelijke opgave ruimschoots is behaald. Deze opgave was het realiseren van een reductie van de externe veiligheidsrisico's als gevolg van het transport van ammoniak over de Westerschelde en de verlading op de fabriekslocatie van Yara te Sluiskil.

Vervolg

Wij zijn in overleg met het ministerie en Yara Sluiskil over of en zo ja en welke nieuwe afspraken nodig zijn. Hierbij nemen we mee dat ammoniak een rol kan krijgen als energiedrager in het kader van de energietransitie waardoor het transport daarvan (mondiaal) mogelijk zal toenemen. Verwacht wordt dat wij u hierover in de zomer van 2022 nader kunnen informeren.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

Bijlagen:

1. evaluatie Convenant Yara Sluiskil. Reductie ammoniak transport Westerschelde

U wordt verzocht om in uw correspondentie steeds het zaaknummer te vermelden.